

»mekaniserað« jarðarbrúkið. Hetta man vist hava kostað landinum nógv; kjöt og mjólk

Stapafelli

er í hvussu er nóg mikið av í Íslandi, og mjólkir er hendinga góð.

Tað man heldur ikki hava verið lætt at fáa fólk at búgva á gørdunum, sum nógvir liggja ógvuliga einsligr, um bøndurnir ikki høvdu havt fingið stuðul bæði til hetta og hatta.

Tað vóru eingir gamlis bóndagarðar at síggja, húsini vóru nýggj og stór, og eg haldi, at bilur stóð við hvønn bóndagarð, sum vit sóu.

Og so vóru tað bæarhúsin, samkomuhúsin; tey vóru nógvastaðni, og eg haldi, at nógv verður gjørt fyri at fólk úti í sveitunum kunnu koma saman til »gaman og álvara«.

Søguríkur staður

Vit komu nú til søguríkan stað: Borg á Mýrum. Her bygdi Skallagrimur høvuðsbústað sín. Ofta man hava verið fjølment á Borg, tá ið teir báðir feðgarnir

skuldi vera á staðnum Borg. Har er ein kirkja, vindeyguni í henni vóru so lágt niðri, at væl bar til at hyggja gjøgnum tey inn í kirkjuna. Gólvíð í kirkjunni var fullt av deyðum skinnflugum, so tað var ikki líkt til, at fólk høvdu verið í kirkjunni nýliga. Við kirkjunna var ein óroktur kirkjugarður, sum ikki sá mætari út enn mangur føroyskur kirkjugarður. Prestagarðurin var nýliga brendur, men nú vóru teir farnir undir at byggja nýggjan.

Av Borg fóru vit nakað inni í landinum tvørtur um Mýrar, móti Hitará og Fagraskógargjalli. Viða hvar var gott og slætt lendi og stór jarðarbrúk, neytini vóru nógv og prúð.

Í Fagraskógargjalli er Grettisbøli, har helt Grettir sterki til eitt tíðarskeiði í útlegd sinni.

Frá Hvitará og Fagraskógargjalli fóru vit tvørtur um Eldborgarreyn, har er Hafursfjørður og Kaldarós, longur vesturi er Langafjara. Frá Borgarnesi liggur vegurin heldur langt frá strondini. Frá Eldborgarreyni er slætt og gott lendi, men høgur megin okkum standa höttandi

Skallagrimur og Egil vóru her, men nú er fjølmentari á Borgarnesi, tí har eru nú um 900 fólk, sum hava fasta bústað sín á Skallagrimsdali. Fáastaðni í landinum man landnámsmanni verða sýndur slikur heiður sum á Borgarnesi. Har eru Skallagrimsgarður og Skallagrimshoygur, og øll, sum koma til Borgarnes, eiga at vitja Borgarfeðgarnar á hesum blómsturrýdda gróðragarði.

Her á Borg búið seinni Snorri Sturlason, líka ofta sum í Reykholt og menn vilja vera við, at her á Borg á Mýrum hevur hann skrivað Egilssøgu.

Men nú er lítið eftir av stóruleikanum, sum í gomlum døgum

fjöll við stórum dimmum skriðum.

Vegamót

Vegamót eitur pláss, har vegur gjøgnum Kerlingaskarð kemur frá Stykkishólmi á norðursíðuni á Snæfellsnesi í vegin á suðursíðuni á nesinum, sum vit óku eftir. Við Vegamót er matarhús, har drukku vit kaffi.

Frá Vegamóti fóru vit vestur eftir Snæfellsnesi eftir sama slætta lendum. Tá vit komu til Garðar og Staðarsveit, fór vegurin oman eftir til strondina, og fram við strondini liggur leiðin til Fróðarheiði og Búðir.

Eftir Fróðarheiði er vegurin tvørtur um Snæfellsnes til Ólafsvíkar. Búðir eru heilt niðri við strondina, har er stórt hotel, og eg haldi, at har vóru nógv ferðafólk, tí nógvir bilar vóru har, og fleiri menn stóðu í ánni, sum rennur har, og fiskaðu. Vit steggaðu lítið har, men hildu leiðina vestur móti Stapar og Staparfelli. Við Búðir er óføra slætt og gott lendi, men út móti Staparfelli er reyn, reyn og aftur reyn.

Ólafsvík

Av tí at vegurin runt um Snæfellsnes er so ringur, hildu bilførarnir tað vera óráð at fara longur út á nesið. Vit vendu tí og hildu leiðina aftur til Fróðarheiði og kl. 20 fóru vit eftir vegnum tvørtur um Snæfellsnes til Ólafsvíkar.

Á Fróðarheiði skuldi í gomlum døgum vera ógvuliga vandafult at ferðast fyri dreygum (trøllum), men vit sóu ongar dreygar; tann nýggja tíðin við bilum og ravmagnsljósi man hava stýgt teir av landi og gjørt teir útlagnar, har sum aðrastaðni. Leiðin gekk í ein útnýrðing, og nú um kl. 20.30 tíðina var so nógv sólskin beint í eyguni, at tað var ógvuliga vandafult hjá bilførarunum, men teir fóru hóvliga fram, og »fram kemur hann, ið hóvliga fer«. Kl. 21 fóru vit í Ólafsvík.

Í Ólafsvík hittu vit Marionnu og Karl Mortensen, sum bæði eru ættað úr Vági, nú búgva tey í Ólafsvík. Marianna og Karl hava bæði gingið í skúla hjá Bettu og mær. Tey bjóðaðu okkum heim og vóru so hjartaliga blíð, men vit vóru troytt av langari ferð og fóru skjótt til songar í einum sera hampuligum húsi úti í býnum.

Áðrenn vit fóru at leggja okkum, fóru vit at hyggja at býnum. Einar og Tórus, sum høvdu verið við okkum inni hjá Marionnu og Karli, fóru við.

Í Ólafsvík eru um 800 fólk, har eru nógv vøkur og nosslig hús, men væl sást, at býurin er bráðliga vaksin, har eru fleiri eldri hús, og vegabyggingin hevði ikki fylgt býarvækstrinum. Ólafsvík liggur opin út móti Breiðafirðinum, men góður Bringarður er gjørdur, so havnin er góð.

Meira

TEIR NEVNDU HANN SVART

Johnsigurd Johanne
týdd
eftir
sir Arthur Conan Doyle

3. PARTUR

— Maðurin hevði nøkur eyðkenni, greiddi Hopkins frá, og helt fram:

Vanliga var hann tunglyntur. Í húsum hansara vóru umframt hann sjálvur eisini kona hansara, 20 ára gamla dóttirin og tvær tænstugentur.

Tænstugenturnar fingur sær seinni annað starv, tí teimum líkaði ikki á at starvast undir viðurskiptum Peter Careys.

Long tíðarskeið kundi hann ganga drukkin, og gjørdist ofta undir tilíku umstøðum frá sær sjálvum.

Vitan er um, at hann á einum sinni jakstraði konu og dóttir sína út úr húsunum. Hetta var á niðjari nátt, og hann gjørdi teimum ónáðir.

Henda framferð hansara tók ongan enda, fyrr enn nærum øll byggin varð vorðin vakin av rópum frá konu og dóttir hansara.

Einaferð varð hann ákærður fyri at hava lopið á tann gamla sóknarprestín, sum var komin á vitjan til hansara og sum hevði skulsett hann fyri vánaligan atburð.

— Í stuttum sagt, harra Holmes, segði Hopkins. Ein skuldi ikki leita leiði til tess at finna ein vandamiklari mann enn

Peter Carey. Mær er sumuleiðis komið fyri oyrað, at atburður hansara var júst hesin sami, tá hann var skipsførari.

Í flotanum varð hann eyðkendur Svarti Petur. Og eyðknevnið skuldaðist ikki bert hansara andlit, sum altíð var skitið, og síða skeggi, men eisini sinnalag hansara.

Tað er kanska óneyðugt at siga frá, at grannabúgvur hansara bert høvdu ring orð at bera fram um hann og livsførlu hansara, eins og teir royndu at hava so lítið við hann at gera sum gjørligt. Og at teir ongar viðmerkingar enn hava gjørt til syndarlaga deyða hansara.

Ivaleytt hava tygum lisið frá greiðingina, sum gjørd varð eftir kanningina av húsum hansara, harra Holmes, men vinur tygara hevur kanska ikki hoyrt um ella lisið hana.

Stanley Hopkins fór síðani at greiða nærri frá húsavíðurskiptum Peter Careys.

— Hann hevði bygt eina úthús úr víði. Sjálvur kallað hann húsini »kahúttin«. Tað stóð einar 100 metrar frá sethúsum hansara, og tað var her, at hann svav um næturnar.

Smáttan hevði einans eitt rúm — í støddini 16 × 10 føtur.

Hann hevði altíð lykilin uppi á sær. Sjálvur reiddi hann seing-

ina, og eingin fekk loyvi til at koma innar í náttartilhald hansara.

Húsini vóru útgjörð við tveimum gluggum. Tjöld vóru fyri, og tey vóru á ongun sinni drigin frá.

Annar gluggin vendi móti landavegnum, og tá ljós var sveikt inni í húsunum, hugsaðu forvitnu grannabúgvirnir dúgliga, hvat tað var, Svarti Petur hevði fyri.

Tað var júst hesin gluggin, sum gav lögregluni eitt av teimum fáum prógvunum, harra Holmes.

— Tygum minnst, at ein múrari á einum sinni seint á kvøldi var komin fram við úthúsunum og sá ljós skyggja úr einum fýrhrynningi.

Múrarin — Slater nevndur — sum er úr Forest Row, sigur, at hann kom fram við húsunum klokkan 11 á kvøldi. Hetta var tveir dagar frammanundan, morðið varð framt.

Slater legði aftrat í frágreiðing sinari, at hann tordi svorja uppá, at andlitsskuggin í glugginum hetta kvøldið ikki var Peter Carey. Men hesin maðurin hevði ikki so sít skegg sum Carey. Slater kendi væl Peter Carey.

(Framhald)